

Granskning av inköpsprocessen

Bakgrund

Offentliga myndigheter, som kommuner, lyder avseende inköp och upphandlingar under lagen om offentlig upphandling (2016:1145), LOU. Inköpsprocessen i en kommun måste därför anpassas till lagens krav och regleringar, men också organiseras för att vara optimal och effektiv. Vidare krävs att inköpsorganisationen genomför ett förarbete inför upphandlingen, som syftar till att identifiera relevanta behov, begränsningar och förutsättningar inför inköpet.

Kommunens avtalstrohet (eller köptrohet), det vill säga den grad som kommunen gör inköp från de ramavtal som den har upphandlat, ger en god indikation på hur väl kommunen säkerställer att ingångna avtal hålls. En bristande avtalstrohet ökar också risken för att kommunen drabbas av civilrättsliga skadeståndsanspråk från de leverantörer som har avtal med kommunen, men som inte anlitas.

Från och med den 1 februari 2022 ändrades LOU gällande bl.a. direktupphandlingar. Därmed gäller en ny gräns om 700 000 kronor för detta upphandlingsförfarande. Gränsvärdena gäller oavsett om upphandlingen avser varor, tjänster eller byggtreprenader.

Granskningsresultat

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt en tillräcklig organisation och intern kontroll avseende upphandlingar och inköp.

Bedömningen grundar sig i att inköpsorganisationen inte bedöms följa kommunens egna riktlinjer samt att väsentliga funktioner som definieras i kommunens riktlinjer saknas. Vi kan även konstatera att det inte finns någon ändamålsenlig organisation som säkerställer att kompetensen tillhandahålls. Vidare används inte heller IT-stödet som finns upphandlat i tillräcklig utsträckning. Det framgår att det till stor del inte genomförts några utbildningar eller certifiering för kommunens förvaltningar.

Vi bedömer att det en risk att upphandlat IT-stöd inte används, detta medför svårigheter att kontrollera och samla inköpen. Det är positivt att kontroll av inköp och avtalstrohet har genomförts genom intern kontroll 2021. Däremot vill vi betona vikten av att kontinuerligt kontrollera inköp och avtalstrohet. Enligt kommunens egna riktlinjer ska upphandlingsverksamheten följas upp årligen.

Efter genomförd stickprovskontroll bedömer vi att den praktiska tillämpningen av genomförda upphandlingar delvis följa lagen om offentlig upphandling och kommunens policy med tillhörande riktlinjer på ett ändamålsenligt sätt. Stickprovet för avtalstrohet visar enligt vår bedömning tillräcklig nivå.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Utveckla en inköps- och upphandlingsorganisation som följer kommunens egna riktlinjer
- ▶ Säkerställ att kontrollmoment för inköp och upphandling genomförs
- ▶ Säkerställ att medarbetare som genomför inköp erbjuds tillräckligt stöd och utbildning i enlighet med kommunens riktlinjer

Revisionen i Bjuvs kommun